

**การวิจัยพัฒนารูปแบบ ลวดลาย หัตถกรรมผ้าฝ้ายย้อมสีธรรมชาติ บ้านกุ่ม
อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานีเพื่อเป็นผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก**
Development of a pattern of cotton dyeing in Ban Khum, Khongjiam.
Ubon Ratchathani Province is a souvenir.

ปฐมพงศ์ เสวตศิริ^{1*}, เจษฎา สายสุข²
Pathompong Sawetsiri^{1*}, Jessada Saisuk²

^{1,2}สาขาวิชาเทคโนโลยีการออกแบบผลิตภัณฑ์ คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

^{1,2}Product Design Technology Major Faculty of Industrial Technology
Ubon Ratchathani Rajabhat University

*Corresponding Email: vespachiiz888@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยพัฒนารูปแบบ ลวดลาย หัตถกรรมผ้าฝ้ายย้อมสีธรรมชาติ บ้านกุ่ม อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานีเพื่อเป็นของที่ระลึก ได้นำเอาภูมิปัญญา และอัตลักษณ์ที่แสดงให้เห็นถึงพื้นที่ และเสน่ห์ของพื้นที่ ที่มีทั้งแหล่งท่องเที่ยว วัฒนธรรม วิธีการดำเนินชีวิต ให้เป็นจุดเด่นของผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกในงานผลงานวิจัย การวิจัยพัฒนารูปแบบ ลวดลาย หัตถกรรมผ้าฝ้ายย้อมสีธรรมชาติ บ้านกุ่ม อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี ผู้วิจัยได้แบ่งการศึกษาและผลที่ได้ดังนี้ (1) เพื่อศึกษารูปแบบ ลวดลายการทอผ้าฝ้ายย้อมสีธรรมชาติของกลุ่มทอผ้าฝ้ายจากสีธรรมชาติ บ้านกุ่ม อ.โขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกลักษณ์ของพื้นที่ และอัตลักษณ์ชุมชนเพื่อนำเอามาเป็นการพัฒนาลวดลายที่ปรากฏในผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก ผ้าฝ้ายย้อมสีธรรมชาติ บ้านกุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี (2) จัดทำต้นแบบและประเมินความพึงพอใจผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกกลุ่มทอผ้าฝ้ายจากสีธรรมชาติ บ้านกุ่ม อ.โขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี ผู้วิจัยได้สำรวจพฤติกรรมของกลุ่มเป้าหมายที่มีความต้องการในการเลือกซื้อ เลือกใช้ ผลิตภัณฑ์ที่มาจากรวมชาติ และได้นำข้อมูลต่างๆมาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการออกแบบ (3) เพื่อศึกษาการตลาด และอัตลักษณ์ชุมชนเพื่อใช้ในการออกแบบเป็นผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกของกลุ่มทอผ้าฝ้ายจากสีธรรมชาติ บ้านกุ่ม อ.โขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี ผู้วิจัยได้นำหลักการส่วนผสมทางการตลาดมาเป็นต้นแบบในการเพิ่มช่องทาง และการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก เพื่อให้ผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก บ้านกุ่ม อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี ได้ออกมาเป็นผลิตภัณฑ์ที่ชุมชนสามารถไปพัฒนาต่อยอด และเป็นผลิตภัณฑ์อีกชิ้นที่จะเป็นการประชาสัมพันธ์ทางกลุ่มอีกด้วย

จากการสำรวจความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทางด้านการออกแบบและการผลิต ได้ทำการวิเคราะห์และสรุปแบบ โดยแบบที่ 2 อยู่ในระดับคะแนนมากที่สุด รองลงมาคือแบบที่ 1 และ 2 ตามลำดับ

จากกลุ่มตัวอย่างเพื่อทดสอบถามความพึงพอใจจากการใช้งานผลิตภัณฑ์ จำนวน 30 คน แบ่งเป็นเพศชายจำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 56.6 และกลุ่มตัวอย่างเพศหญิงจำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 43.4 ซึ่งอายุส่วนมากอยู่ระหว่าง 31-35 ปี จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 33.3 มีอาชีพข้าราชการ จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 50 แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการใช้งานของผลงานการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าฝ้ายย้อมสีธรรมชาติเพื่อเป็นสินค้าต้นแบบของชุมชน กลุ่มทอผ้าฝ้ายจากสีธรรมชาติ กรณีศึกษากลุ่มทอผ้าฝ้ายจากสีธรรมชาติ บ้านกุ่ม อ.โขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 33 เกณฑ์คะแนน 4.61 อยู่ในเกณฑ์มากที่สุด

คำสำคัญ : พัฒนา,รูปแบบ,ลวดลาย,หัตถกรรมผ้าฝ้าย,ย้อมสีธรรมชาติ, ของที่ระลึก

ABSTRACT

Research and development of patterns, patterns, handicrafts, cotton fabrics, natural dyes, Ban Kum, Khong Chiam District Ubon Ratchathani Province as a souvenir Has brought wisdom And identities that show the area And the charm of the area That has both tourist attractions, culture, lifestyle To be the highlight of souvenir products in the research of research and development of patterns, patterns, handicrafts, cotton fabrics, natural dyes, Ban Kum, Khong Chiam District Ubon Ratchathani Province Researchers have divided the study and the results are as follows.(1) to study patterns Natural dyed cotton weaving patterns of the cotton weaving group from natural colors, Ban Kum, Khong Chiam District, Ubon Ratchathani Province The researcher has studied the uniqueness of the area. And community identity to be used for the development of patterns that appear in souvenir products Natural dyed cotton fabric, Ban Kum, Muang District, Ubon Ratchathani Province(2) Prepare a prototype and assess the satisfaction of souvenir products from the natural color cotton weaving group, Ban Kum, Khong Chiam District, Ubon Ratchathani Province. The researcher explored the behavior of target groups who have a desire to buy and choose from natural products. And have taken various information as basic information in designing (3) To study marketing And community identity for use in the design as a souvenir of the cotton weaving group from natural colors, Baan Kum, Khong Chiam District, Ubon Ratchathani Province The researcher has taken the marketing ingredient principles as a model for increasing the channels. And product development of souvenirs In order to provide souvenir products to Ban Khong Chiam group Ubon Ratchathani Province Has come out as a product that the community can develop further And is another product that will be promoted by the group as wellFrom a survey of opinions of design and manufacturing experts. Analyzed and summarized the model, where type 2 was in the highest score level. Followed by type 1 and 2, respectively.

From the sample group for testing satisfaction from the product use, 30 people divided into 17 males, accounting for 56.6 percent, and female samples of 13, representing 43.4 percent, with the majority of embarrassed between 31. -35 years, 10 people, accounting for 33.3 percent, have occupations 15 government officials, representing 50% of the satisfaction questionnaire on the use of the design and development of natural-colored cotton products as a prototype product of the community. Natural color cotton weaving group Case Study of Cotton Weaving Group from Natural Colors, Baan Kum, Khong-Chiam District, Ubon Ratchathani Province The average was 33 criteria, the score was 4.61, the most in the criteria.

Keywords : Development, Pattern, Cotton Handicraft, Natural dyeing, Souvenir.

บทนำ

ในปัจจุบันประเทศไทยได้มีนโยบายการส่งเสริมแผนยุทธศาสตร์ 1 ตำบล 1 ผลิตภัณฑ์ เพื่อเป็นการสนับสนุนผลิตภัณฑ์จากฐานรากของชุมชนเพื่อความยั่งยืนในฐานเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวระดับฐานรากของประเทศโดยมีความสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ไทยแลนด์ 4.0 โดยการนำเอาแผนย่อยของกรมการพัฒนาชุมชน พ.ศ. 2560-2564 มาเป็นแกนในการพัฒนางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนให้แปลกใหม่และมีการพัฒนาอย่างยั่งยืนและชุมชนพึ่งพาตัวเองได้ ประเด็นหลักของการพัฒนางานวิจัยชิ้นนี้ได้นำประเด็น

หลักของแผนยุทธศาสตร์กรมการพัฒนาชุมชนมาเป็นแกนในการพัฒนางานวิจัยขึ้น อันได้แก่ สร้างสรรค์ชุมชนให้พึ่งตนเองได้ ส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากให้มีการขยายตัว เสริมสร้างทุนของชุมชนให้มีประสิทธิภาพและมีธรรมาภิบาล เสริมสร้างองค์กรให้มีขีดสมรรถนะสูง ดังที่ได้กล่าวมาข้างต้นเกี่ยวแนวทางยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ชุมชนโดยใช้ทุนและองค์ความรู้ที่มีอยู่ของชุมชนมาพัฒนาและต่อยอดให้เกิดความยั่งยืนชุมชน ผู้วิจัยจริงได้เร่งเห็นความสำคัญของการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของชุมชนโดยการเลือกกลุ่มเป้าหมายที่มีพื้นที่ติดชายแดนของประเทศ ซึ่งกรณีศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกกลุ่มทอผ้าฝ้ายจากสี่ธรรมชาติ บ้านกุ่ม อ.โขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี มาเป็นกลุ่มที่จะมีการพัฒนาในผลิตภัณฑ์เพื่อต่อยอดและส่งเสริมผลิตภัณฑ์ภายในชุมชนให้มีความน่าสนใจและมีความยั่งยืนโดยอาศัยองค์ความรู้ที่มีอยู่เดิมมาต่อยอดเพื่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มอย่างยั่งยืน (สำนักงานพัฒนาชุมชน, 2560)

ศศิธร วิศพันธุ์ (2561) ได้ศึกษาการพัฒนาแบบกระเป๋าด้ายย้อมสีธรรมชาติ กลุ่มทอผ้าบ้านสะพานปลา ตำบลสะทอน อำเภอนาหวี จังหวัดสงขลา” การวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบกระเป๋าด้ายย้อมสีธรรมชาติ กลุ่มทอผ้าบ้าน สะพานปลา ตำบลสะทอน อำเภอนาหวี จังหวัดสงขลา เพื่อถ่ายทอดความรู้ การพัฒนารูปแบบกระเป๋าด้ายย้อมสีธรรมชาติ ให้กับกลุ่มทอผ้าบ้านสะพานปลา และเพื่อศึกษาความพึงพอใจ กระเป๋าด้ายย้อมสีธรรมชาติ กลุ่มทอผ้าบ้านสะพานปลา ตำบลสะทอน อำเภอนาหวี จังหวัดสงขลา ขั้นตอนดำเนินการวิจัยประกอบด้วยขั้นตอนแรก คือ การศึกษาข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้อง ขั้นตอนที่สอง คือ การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อใช้ในการออกแบบ เป็นการกำหนดกรอบแนวคิดที่ใช้ในการออกแบบ ขั้นตอนที่สาม คือ การออกแบบ โดยร่างแบบตามแนวคิดในการออกแบบให้มีรูปแบบสวยงาม ทันสมัย และเหมาะสมกับสตรี วัยทำงาน ขั้นตอนที่สี่ คือ การพัฒนาแบบร่าง เพื่อนำไปสู่กระบวนการสร้างต้นแบบ ขั้นตอนที่ห้า คือ การ ถ่ายทอดความรู้โดยการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาระเบียงทอผ้าฝ้ายย้อมสีธรรมชาติ ให้กับกลุ่มทอผ้าบ้าน สะพานปลา และขั้นตอนสุดท้าย คือ การประเมินผล โดยนำผลิตภัณฑ์ต้นแบบ มาศึกษาความพึงพอใจจากกลุ่ม ทอผ้าบ้านสะพานปลา และผู้บริโภค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์แบบสอบถามความต้องการด้าน รูปแบบกระเป๋าด้ายย้อมสีธรรมชาติ ความพึงพอใจกระเป๋าด้ายย้อมสีธรรมชาติ วิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ผลการวิจัย พบว่า ได้กระเป๋าด้ายย้อมสีธรรมชาติ จำนวน 3 รูปแบบ คือ กระเป๋าสำหรับคล้อง สะพายไหล่ กระเป๋าสำหรับถือและคล้องสะพายไหล่ และกระเป๋าสำหรับถือคล้องมือ ผลการถ่ายทอดความรู้ การ พัฒนารูปแบบกระเป๋าด้ายย้อมสีธรรมชาติ ทำให้กลุ่มทอผ้าบ้านสะพานปลา มีความรู้ความเข้าใจ และมี ทักษะในการตัดเย็บกระเป๋ามากขึ้น ซึ่งจากการประเมินผลงาน พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มี ค่าเฉลี่ย 3.63 และกลุ่มผู้บริโภคร้อยละส่วนใหญ่มีความพึงพอใจกระเป๋าด้ายย้อมสีธรรมชาติ รูปแบบที่ 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เป็นลำดับที่ 1 มีค่าเฉลี่ย 4.06 กล่าวคือ มีความเป็นไปได้ในการผลิตจริง และเหมาะสมกับสตรี วัยทำงาน มีความสะดวกในการหยิบหรือใส่สิ่งของ ใส่ของได้ปริมาณมากและหลากหลาย มีความคงทนแข็งแรง โครงสร้างและรูปทรงสวยงาม รูปแบบมีความทันสมัย

จากตัวอย่างงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบกระเป๋าด้ายย้อมสีธรรมชาติ กลุ่มทอผ้าบ้าน สะพานปลา ตำบลสะทอน อำเภอนาหวี จังหวัดสงขลา เพื่อถ่ายทอดความรู้การพัฒนารูปแบบกระเป๋าด้ายย้อมสีธรรมชาติ ให้กับกลุ่มทอผ้าบ้านสะพานปลา และเพื่อศึกษาความพึงพอใจกระเป๋าด้ายย้อมสีธรรมชาติ กลุ่มทอผ้าบ้านสะพานปลา ตำบลสะทอน อำเภอนาหวี จังหวัดสงขลา ผู้วิจัยได้นำเอาขั้นตอนวิธีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ซึ่งมีความคล้ายคลึงกับกลุ่มเป้าหมายของผู้วิจัยมาต่อยอดในการสร้างรูปแบบขั้นตอนการหาอัตลักษณ์รูปแบบสำหรับการพัฒนางานวิจัยให้เป็นไปตามจุดประสงค์ของงานวิจัยครั้งนี้ อันประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้

1. การศึกษาข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้อง
2. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อใช้ในการออกแบบ เป็นการกำหนดกรอบแนวคิดที่ใช้ในการออกแบบ
3. การออกแบบ โดยร่างแบบตามแนวคิดในการออกแบบให้มีรูปแบบสวยงาม ทันสมัย และเหมาะสมกับสตรี วัยทำงาน
4. การพัฒนาแบบร่าง เพื่อนำไปสู่กระบวนการสร้างต้นแบบ

5. การถ่ายทอดความรู้โดยการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนากระเป๋าด้ายย้อมสีธรรมชาติ ให้กับกลุ่ม
6. การประเมินผล โดยนำผลิตภัณฑ์ต้นแบบ มาศึกษาความพึงพอใจจากกลุ่ม

กลุ่มทอผ้าฝ้ายจากสีธรรมชาติ บ้านกุ่ม อ.โขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี จัดอยู่ในเขตพื้นที่ตะเข็บชายแดนซึ่งเป็นเขตพื้นที่ที่มีสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดอุบลราชธานี อาทิเช่น ผาแต้ม วัดถ้ำคูหาสวรรค์ เป็นต้น ซึ่งเป็นเส้นทางที่เหมาะสมกับการท่องเที่ยว และยังเป็นเส้นทางเศรษฐกิจที่ประชากรในพื้นที่สามารถจะหารายได้เพื่อยกระดับค่าครองชีพ โดยอาศัยการตั้งอัตลักษณ์ วิถีชีวิต ผลิตภัณฑ์มาจัดจำหน่ายเพื่อหารายได้เพิ่มเติมให้กับคนในชุมชน กลุ่มทอผ้าฝ้ายจากสีธรรมชาติ บ้านกุ่ม อ.โขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี มีการผลิตผ้าเองโดยทางกลุ่มจะนำฝ้ายมาทอเป็นผ้าผืนและผ้าคลุมไหล่เพื่อจัดจำหน่ายเป็นสินค้าของชุมชน และชุมชนยังขาดการแปรรูปผลิตภัณฑ์ในการจำหน่ายเพิ่มเติมเพื่อเป็นทางเลือกให้กับกลุ่มผู้บริโภคและตลาดใหม่ๆ และยังขาดการสร้างสรรคืลวดลายที่มาจากอัตลักษณ์ของกลุ่มชุมชนเอง ซึ่งส่งผลให้ผ้าฝ้ายบ้านกุ่มยังขาดความชัดเจนในเอกลักษณ์ซึ่งควรจะถ่ายทอดให้กลุ่มลูกค้าได้ทราบถึงที่มาและอัตลักษณ์ของผ้าฝ้ายย้อมสีธรรมชาติของชุมชนบ้านกุ่มเอง

ผู้วิจัยจึงมีวัตถุประสงค์จัดทำกรออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าฝ้ายย้อมสีธรรมชาติเพื่อเป็นสินค้าต้นแบบของชุมชน กลุ่มทอผ้าฝ้ายจากสีธรรมชาติ กรณีศึกษากรุ่มทอผ้าฝ้ายจากสีธรรมชาติ บ้านกุ่ม อ.โขง-เจียม จังหวัดอุบลราชธานี เพื่อเป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ชุมชน และยังเป็นกรยกระดับกรจำหน่ายให้กับผู้บริโภคกรุ่มใหม่ให้ทางชุมชนเพื่อยกระดับค่าครองชีพชุมชนและการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืนตามแผนยุทธศาสตร์ชาติที่เกี่ยวข้องกับแผนเศรษฐกิจไทยแลนด์ 4.0 และยิ่งสอดคล้องกับแผนการพัฒนาของกรมการพัฒนาชุมชนปี พ.ศ.2560-2564 อีกด้วย

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษารูปแบบ ลวดลายการทอผ้าฝ้ายย้อมสีธรรมชาติของกรุ่มทอผ้าฝ้ายจากสีธรรมชาติ บ้านกุ่ม อ.โขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี
2. จัดทำต้นแบบและประเมินความพึงพอใจผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกกรุ่มทอผ้าฝ้ายจากสีธรรมชาติ บ้านกุ่ม อ.โขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี
3. เพื่อศึกษาการตลาด และอัตลักษณ์ชุมชนเพื่อใช้ในการออกแบบเป็นผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกของกรุ่มทอผ้าฝ้ายจากสีธรรมชาติ บ้านกุ่ม อ.โขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยพัฒนารูปแบบ ลวดลาย หัตถกรรมผ้าฝ้ายย้อมสีธรรมชาติ บ้านกุ่ม อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานีเพื่อเป็นผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกซึ่งเป็นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างผู้ผลิต ผู้บริโภค และผู้จัดทำ ทั้งนี้เพื่อประเมินปัญหาและความต้องการของผู้ผลิตและผู้บริโภค รวมทั้งปัญหาที่เกิดขึ้น ตลอดจนการกำหนดแนวทางการแก้ปัญหาที่สอดคล้องกับศักยภาพและความต้องการของผู้ผลิต

การดำเนินงานวิจัย ได้ระดมความคิดเห็นระหว่างนักวิจัย ผู้ผลิต และผู้บริโภค ในการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย เพื่อนำผลงานมาวิเคราะห์และการพัฒนารูปแบบ ลวดลาย หัตถกรรมผ้าฝ้ายย้อมสีธรรมชาติ บ้านกุ่ม อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานีเพื่อเป็นผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก เพื่อให้ไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ด้วย โดยการนำเสนองานวิจัย เน้นผลการวิจัยแบบพรรณนา วิเคราะห์ โดยผู้จัดทำดำเนินการวิจัยไปตามลำดับขั้นตอนของการวิจัย ดังนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาสู่การพัฒนารูปแบบ ลวดลาย หัตถกรรมผ้าฝ้ายย้อมสีธรรมชาติ บ้านกุ่ม อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี ได้ออกเป็นข้อๆดังนี้

รูปที่ 1 สถานที่ดำเนินงานวิจัยหัตถกรรมผ้าฝ้ายย้อมสีธรรมชาติ บ้านกุ่ม อำเภอลำปาง จังหวัดอุบลราชธานี

รูปที่ 2 สถานที่ดำเนินงานวิจัยหัตถกรรมผ้าฝ้ายย้อมสีธรรมชาติ บ้านกุ่ม อำเภอลำปาง จังหวัดอุบลราชธานี (ต่อ)

(1) ศึกษาข้อมูลจากตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 (2) นำแบบสอบถามเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบ ลวดลาย หัตถกรรมผ้าฝ้ายย้อมสีธรรมชาติ บ้านกุ่ม อำเภอลำปาง จังหวัดอุบลราชธานี

2. ลักษณะของข้อมูล

1. แหล่งที่มาของข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาข้อมูลจากตำรา เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแหล่งที่มาของข้อมูลมี

ดังนี้ คือ

1. ลักษณะของข้อมูล

(1) เลือกข้อมูลจากเอกสาร และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การพัฒนารูปแบบ ลวดลาย หัตถกรรมผ้าฝ้ายย้อมสีธรรมชาติ บ้านกุ่ม อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี มีคุณภาพและตอบสนองความต้องการและผู้ใช้งานได้มากที่สุด

(2) จัดทำแบบสอบถามกลุ่มเป้าหมายที่เป็นผู้ใช้งาน และผู้ผลิต ซึ่งแบบสอบถามประเมินความพึงพอใจ ทำให้ผู้วิจัยทราบถึงปัญหาของผู้ใช้งาน เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้รูปแบบการพัฒนารูปแบบ ลวดลาย หัตถกรรมผ้าฝ้ายย้อมสีธรรมชาติ บ้านกุ่ม อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานีที่มีคุณภาพและใช้งานได้จริง

2. การสอบถามโดยวิธีการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบและช่างผู้ผลิต คือ กลุ่มหัตถกรรมทอผ้าฝ้ายย้อมสีธรรมชาติ บ้านกุ่ม อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้งานที่มีต่อรูปแบบ การพัฒนารูปแบบ ลวดลาย หัตถกรรมผ้าฝ้ายย้อมสีธรรมชาติ บ้านกุ่ม อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี คือกลุ่มผู้ใช้งานผลิตภัณฑ์พื้นถิ่น ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เทศบาลนครอุบลราชธานี

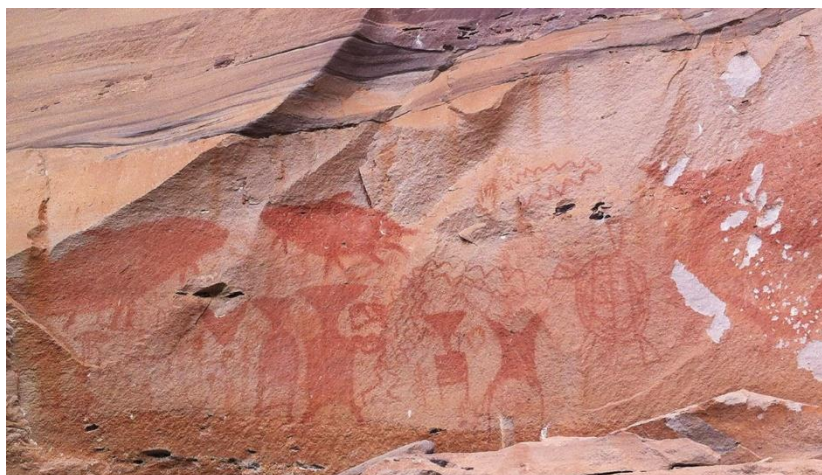
รูปที่ 3 การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาสู่การพัฒนารูปแบบ ลวดลาย หัตถกรรมผ้าฝ้ายย้อมสีธรรมชาติ บ้านกุ่ม อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี

4. เครื่องมือและวิธีการดำเนินงานวิจัย

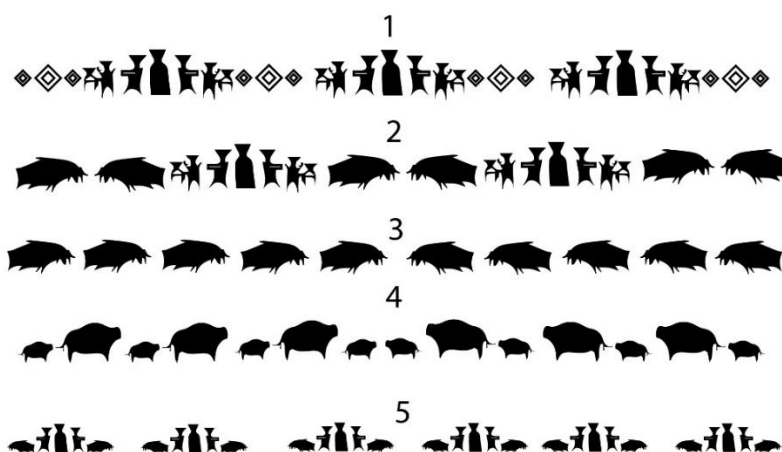
1. วิธีการออกแบบและการเขียนแบบ

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากตำรา เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและวิเคราะห์ผลจากแบบสอบถาม ได้ดังนี้คือ

วิเคราะห์ข้อมูลจากตำรา เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จับประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับพัฒนารูปแบบ ลวดลาย หัตถกรรมผ้าฝ้ายย้อมสีธรรมชาติในรูปแบบต่าง ๆ หลักการออกแบบ กรรมวิธีการผลิต วัสดุ อุปกรณ์ วิธีการใช้งาน กลุ่มผู้ใช้งาน ตลอดไปจนถึงรูปแบบที่มีจำหน่ายในท้องตลาดเพื่อนำไปสู่การออกแบบร่างขั้นต้น

รูปที่ 4 การเก็บรวบรวมข้อมูลมาเติมเพื่อนำมาสู่การพัฒนาารูปแบบ ลวดลาย หัตถกรรมผ้าฝ้ายย้อมสีธรรมชาติ บ้านกุ่ม อำเภोजึงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี

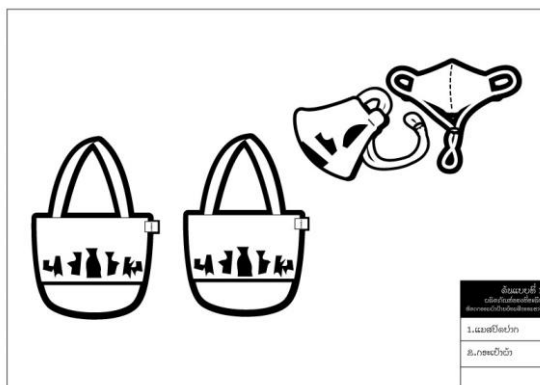
ภาพที่ 5 รูปแบบของลวดลายหัตถกรรมผ้าฝ้ายย้อมสีธรรมชาติ บ้านกุ่ม อำเภोजึงเจียม จังหวัดอุบลราชธานีเพื่อเป็นผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก

วิเคราะห์รูปแบบจากการสอบถามเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาารูปแบบ ลวดลาย หัตถกรรมผ้าฝ้ายย้อมสีธรรมชาติ จากข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ แล้วทำการออกแบบร่าง (Sketch Design) ฉบับสมบูรณ์

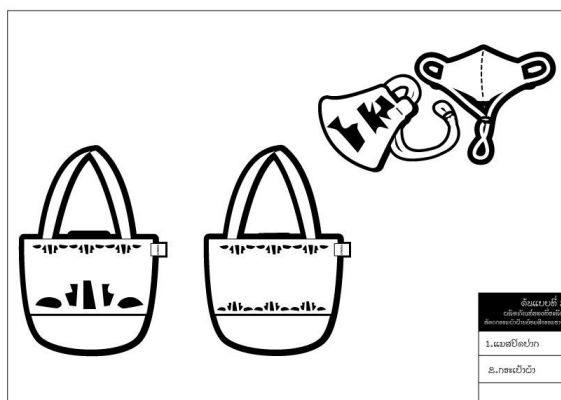
การเขียนแบบเพื่อการผลิต (Working Drawing) ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปและการพัฒนาารูปแบบ ลวดลาย หัตถกรรมผ้าฝ้ายย้อมสีธรรมชาติ บ้านกุ่ม อำเภोजึงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี ประเภทรูปแบบ 2 มิติต่อไป

5.วิธีสร้างต้นแบบผลิตภัณฑ์

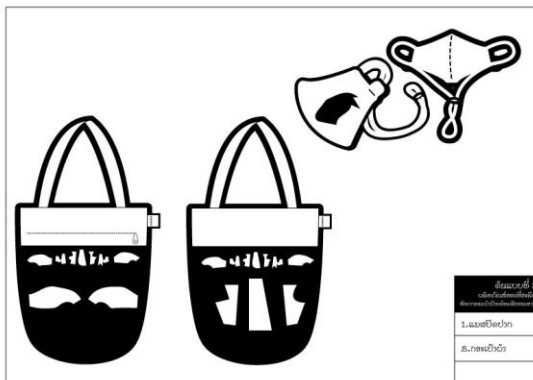
การสร้างต้นแบบผลิตภัณฑ์ (Prototype Model) โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการสำรวจความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย ด้วยแบบสอบถามเพื่อให้ทราบความต้องการของกลุ่มผู้บริโภค และนำข้อมูลที่ได้จากการสำรวจมาทำการวิเคราะห์ และสรุปรูปแบบกับช่างผู้ผลิต และนำออกแบบ เพื่อนำมาทำการสร้างต้นแบบผลิตภัณฑ์ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการผลิตแก่กลุ่มหัตถกรรมผ้าฝ้ายย้อมสีธรรมชาติ บ้านกุ่ม อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานีต่อไป

รูปที่ 6 ต้นแบบหัตถกรรมผ้าฝ้ายย้อมสีธรรมชาติ บ้านกุ่ม อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานีเพื่อเป็นผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกชุดที่ 1

ภาพที่ 7 ต้นแบบหัตถกรรมผ้าฝ้ายย้อมสีธรรมชาติ บ้านกุ่ม อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานีเพื่อเป็นผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกชุดที่ 2

ภาพที่ 8 ต้นแบบหัตถกรรมผ้าฝ้ายย้อมสีธรรมชาติ บ้านกุ่ม อำเภोजังหวัดอ.โขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานีเพื่อเป็นผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกชุดที่ 3

ผลการวิจัย

งานวิจัยการวิจัยพัฒนารูปแบบ ลวดลาย หัตถกรรมผ้าฝ้ายย้อมสีธรรมชาติ บ้านกุ่ม อำเภोजังหวัดอ.โขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานีเพื่อเป็นของที่ระลึก ผู้วิจัยได้หาข้อมูลจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางและสนับสนุนงานวิจัยครั้งนี้ให้มีประสิทธิภาพประเภทต่าง ๆ

โดยผลงานวิจัยการวิจัยพัฒนารูปแบบ ลวดลาย หัตถกรรมผ้าฝ้ายย้อมสีธรรมชาติ บ้านกุ่ม อำเภोजังหวัดอ.โขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานีเพื่อเป็นของที่ระลึก ได้นำเอาภูมิปัญญา และอัตลักษณ์ที่แสดงให้เห็นถึงพื้นที่ และเสน่ห์ของพื้นที่ ที่มีทั้งแหล่งท่องเที่ยว วัฒนธรรม วิถีการดำเนินชีวิต ให้เป็นจุดเด่นของผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกในงานผลงานวิจัยการวิจัยพัฒนารูปแบบ ลวดลาย หัตถกรรมผ้าฝ้ายย้อมสีธรรมชาติ บ้านกุ่ม อำเภोजังหวัดอ.โขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี ผู้วิจัยได้แบ่งการศึกษาและผลที่ได้ดังนี้

1. เพื่อศึกษารูปแบบ ลวดลายการทอผ้าฝ้ายย้อมสีธรรมชาติของกลุ่มทอผ้าฝ้ายจากสีธรรมชาติ บ้านกุ่ม อ.โขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกลักษณ์ของพื้นที่ และอัตลักษณ์ชุมชนเพื่อนำเอามาเป็นการพัฒนา ลวดลายที่ปรากฏในผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก ผ้าฝ้ายย้อมสีธรรมชาติ บ้านกุ่ม อำเภोजังหวัดอ.โขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี

2. จัดทำต้นแบบและประเมินความพึงพอใจผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกกลุ่มทอผ้าฝ้ายจากสีธรรมชาติ บ้านกุ่ม อ.โขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี ผู้วิจัยได้สำรวจพฤติกรรมของกลุ่มเป้าหมายที่มีความต้องการในการเลือกซื้อเลือกใช้ ผลิตภัณฑ์ที่มาจากธรรมชาติ และได้นำข้อมูลต่างๆมาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการออกแบบ

3. เพื่อศึกษาการตลาด และอัตลักษณ์ชุมชนเพื่อใช้ในการออกแบบเป็นผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกของกลุ่มทอผ้าฝ้ายจากสีธรรมชาติ บ้านกุ่ม อ.โขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี ผู้วิจัยได้นำหลักการส่วนผสมทางการตลาดมาเป็นต้นแบบในการเพิ่มช่องทาง และการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก เพื่อให้ผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก บ้านกุ่ม อ.โขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี ได้ออกมาเป็นผลิตภัณฑ์ที่ชุมชนสามารถไปพัฒนาต่อยอด และเป็นผลิตภัณฑ์อีกชิ้นที่จะเป็นการประชาสัมพันธ์ทางกลุ่มอีกด้วย

สรุปผลการวิจัย

การออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าฝ้ายย้อมสีธรรมชาติเพื่อเป็นสินค้าต้นแบบของชุมชน กลุ่มทอผ้าฝ้ายจากสีธรรมชาติ กรณีศึกษากลุ่มทอผ้าฝ้ายจากสีธรรมชาติ บ้านกุ่ม อ.โขง-เจียม จังหวัดอุบลราชธานี เพื่อเป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ชุมชน คณะผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้า และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง วิถีการดำเนินการ

วิจัยเริ่มต้นจากการศึกษาข้อมูลเบื้องต้น โดยแบ่งขอบเขตการศึกษาออกเป็นเรื่องๆ ตั้งแต่การศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบ ลวดลายและคุณสมบัติ ตลอดจนหลักการออกแบบจากภูมิปัญญา และอัตลักษณ์ชุมชน นำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์ โดยมีวัตถุประสงค์ในงานวิจัยดังนี้ 1. เพื่อศึกษารูปแบบ ลวดลายการทอผ้าฝ้ายย้อมสีธรรมชาติของกลุ่มทอผ้าฝ้ายจากสีธรรมชาติ บ้านกุ่ม อ.โขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี 2. เพื่อศึกษาการตลาด และอัตลักษณ์ชุมชนเพื่อใช้ในการออกแบบเป็นผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกของกลุ่มทอผ้าฝ้ายจากสีธรรมชาติ บ้านกุ่ม อ.โขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี 3. จัดทำต้นแบบและประเมินความพึงพอใจผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกกลุ่มทอผ้าฝ้ายจากสีธรรมชาติ บ้านกุ่ม อ.โขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี

จากการสำรวจความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทางด้านการออกแบบและการผลิต ได้ทำการวิเคราะห์และสรุปแบบ โดยแบบที่ 2 อยู่ในระดับคะแนนมากที่สุด รองลงมาคือแบบที่ 1 และ 2 ตามลำดับ จากกลุ่มตัวอย่างเพื่อทดสอบถามความพึงพอใจจากการใช้งานผลิตภัณฑ์ จำนวน 30 คน แบ่งเป็นเพศชายจำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 56.6 และกลุ่มตัวอย่างเพศหญิงจำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 43.4 ซึ่งอายุส่วนมากอยู่ระหว่าง 31-35 ปี จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 33.3 มีอาชีพข้าราชการ จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 50 แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการใช้งานของผลงานการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าฝ้ายย้อมสีธรรมชาติเพื่อเป็นสินค้าต้นแบบของชุมชน กลุ่มทอผ้าฝ้ายจากสีธรรมชาติ กรณีศึกษากลุ่มทอผ้าฝ้ายจากสีธรรมชาติ บ้านกุ่ม อ.โขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 33 เกณฑ์คะแนน 4.61 อยู่ในเกณฑ์มากที่สุด

ตารางที่ 1 แสดงผลวิเคราะห์เพศของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง	จำนวน (N)	ค่าร้อยละ (%)
ชาย	17	56.6
หญิง	13	43.4
จำนวนรวม	30	100

จากตารางที่ 1 แสดงผลวิเคราะห์เพศของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คนเพศชายจำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 56.6 เพศหญิงจำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 43.4 สรุปผลแบบสอบถามความพึงพอใจเป็นเพศชายมากที่สุด จำนวน 17 คน

ตารางที่ 2 แสดงผลการวิเคราะห์อายุของกลุ่มตัวอย่าง

อายุ	จำนวน (N)	ค่าร้อยละ (%)
21 – 25 ปี	6	20
26 - 30 ปี	8	26.7
31 – 35 ปี	10	33.3
36 – 40 ปี	2	6.7
41 ขึ้นไป	4	13.3
รวม	30	100

จากตารางที่ 2 แสดงผลการวิเคราะห์อายุของกลุ่มตัวอย่างระดับของอายุของกลุ่มตัวอย่างที่จำนวน 30 คนอายุระหว่าง 21-25 ปี จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 20 อายุระหว่าง 26-30 ปี จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 26.7 อายุระหว่าง 31-35 ปี จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 33.3 อายุระหว่าง 36-40 ปี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 6.7 และอายุ 41 ปีขึ้นไป จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 13.3

สรุปผลวิเคราะห์อายุของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มอายุที่มากที่สุด คือ อายุระหว่าง 31–35 ปี จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 33.3 รองลงมาคือ อายุระหว่าง 26–30 ปี จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 26.7

ตารางที่ 3 แสดงผลการวิเคราะห์อาชีพของกลุ่มตัวอย่าง

อาชีพ	จำนวน (N)	ค่าร้อยละ (%)
พนักงานบริษัท	13	43.3
รับราชการ	15	50
อื่นๆ	2	6.7
รวม	30	100

จากตารางที่ 3 แสดงผลการวิเคราะห์อาชีพของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เป็นพนักงานบริษัท จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 43.3 รับราชการ จำนวน 15 คิดเป็นร้อยละ 50 อื่นๆ จำนวน 2 คิดเป็นร้อยละ 6.7

สรุปผลอาชีพของกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มอาชีพที่มากที่สุดคือ รับราชการ จำนวน 15 คิดเป็นร้อยละ 50 รองลงมาคือพนักงานบริษัท จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 43.3

ตารางที่ 4 แสดงข้อมูลคิดเป็นร้อยละ จากผลสำรวจของแบบสอบถามจำนวน 30 ชุด

ข้อที่	มากที่สุด		มาก		ปานกลาง		น้อย		น้อยที่สุด	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1	13	43.3	17	53.3	-	-	-	-	-	-
2	11	36.7	19	63.3	-	-	-	-	-	-
3	22	73.3	8	26.7	-	-	-	-	-	-
4	10	33.3	13	34.3	7	23.4	-	-	-	-
5	14	46.7	14	46.7	2	6.6	-	-	-	-
6	16	53.3	14	46.7	-	-	-	-	-	-
7	19	63.3	11	36.7	-	-	-	-	-	-

จากตารางที่ 4 ได้พบว่าความคิดเห็นแบบประเมินต่อรูปแบบ และการใช้งานต้นแบบหัตถกรรมผ้าฝ้าย ย้อมสีธรรมชาติ บ้านกุ่ม อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานีเพื่อเป็นผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก

ภาพที่ 9 ต้นแบบหัตถกรรมผ้าฝ้ายย้อมสีธรรมชาติ บ้านกุ่ม อำเภोजึงเจียม จังหวัดอุบลราชธานีเพื่อเป็นผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก

ภาพที่ 10 ต้นแบบหัตถกรรมผ้าฝ้ายย้อมสีธรรมชาติ บ้านกุ่ม อำเภोजึงเจียม จังหวัดอุบลราชธานีเพื่อเป็นผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก

ข้อเสนอแนะการวิจัย

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ผลงานวิจัยการวิจัยพัฒนารูปแบบ ลวดลาย หัตถกรรมผ้าฝ้ายย้อมสีธรรมชาติ บ้านกุ่ม อำเภोजึงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ในครั้งต่อไป

1. การวิจัยครั้งต่อไปควรมีการศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบ ลวดลาย ที่เกิดจากวิถีชีวิตของชุมชนที่มีพื้นที่ติดแหล่งน้ำธรรมชาติ นั่นคือ แม่น้ำโขง และแม่น้ำมูลในท้องถิ่นเพิ่มเติม เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนางานหัตถกรรมที่มีลวดลายที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชนต่อไป

2. ผลงานพัฒนารูปแบบ ลวดลาย หัตถกรรมผ้าฝ้ายย้อมสีธรรมชาติ และการแปรรูปควรมีการฝึกอบรมจากผู้เชี่ยวชาญในการตัดเย็บ เพื่อให้งานที่ออกมาละเอียด ประณีต สมบูรณ์แบบมากที่สุดตามความเหมาะสมของช่างชาวบ้านในแต่ละท้องถิ่นนั้นๆ

3. ควรมีการเพิ่มช่องทางการจำหน่ายสินค้าจากภาครัฐเพื่อเป็นการสนับสนุนการขาย อาทิ เช่น เส้นทางท่องเที่ยวที่ต้องแวะเพื่อซื้อสินค้าเป็นของที่ระลึกสำหรับนักท่องเที่ยว และเพื่อให้ชุมชนได้เห็นถึงมูลค่าในการแปรรูป จากสินค้าที่มีอยู่แล้ว ว่ามีความแตกต่างเรื่องรายได้มากน้อยเพียงใดสำหรับการแปรรูปสินค้าใหม่ และสินค้าที่ชุมชนมีอยู่เดิมแล้ว เพื่อเป็นแรงจูงใจอีกทางหนึ่ง

4. การประยุกต์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องผู้วิจัยได้สรุปเนื้อหาแยกออกเป็นประเด็นหลักในการออกแบบ รูปแบบ ลวดลาย ในการพัฒนาผ้าฝ้ายย้อมสีธรรมชาติเพื่อเป็นของที่ระลึกดังนี้

- การศึกษาภูมิปัญญาในแต่ละท้องถิ่นเพื่อทราบถึงรูปแบบ และลวดลายที่เกิดขึ้นในแต่ละท้องถิ่นนั้นเพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในงานออกแบบ

- การศึกษาภูมิปัญญาเกี่ยวกับความรู้หัตถกรรมผ้าฝ้ายย้อมสีธรรมชาติในเชิงข้อมูลเชิงลึกทั้งทฤษฎีองค์ความรู้ด้านเนื้อหา และการปฏิบัติ

- นำข้อมูลในการศึกษาเชิงลึกมาต่อยอดในการออกแบบรูปแบบ ลวดลาย โดยใช้ข้อมูลที่มีอยู่จากชุมชนเพื่อให้เกิดรูปแบบ ลวดลายใหม่ๆ เพื่อใช้ในชุมชน

- การศึกษาปัจจัยทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อสินค้าของกลุ่มผู้บริโภคของที่ระลึกที่มาจากอัตลักษณ์ และภูมิปัญญา

- การศึกษาปัจจัยจากผู้บริโภคที่มีต่อการออกแบบของที่ระลึก โดยอาศัยการสำรวจจากกลุ่มผู้บริโภคเพื่อทราบถึงรสนิยม และผลิตภัณฑ์ที่มีความร่วมสมัยในยุคปัจจุบัน

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลงได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก อาจารย์นริศรา สาริบุตร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ อาจารย์ศุภณัฐ เนียมหอม อาจารย์อรอุมา เนียมหอม ที่ให้คำปรึกษาแนะนำ และให้ข้อเสนอแนะต่างๆในการวิจัย ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆมาโดย คณะผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี และกลุ่มหัตถกรรมผ้าฝ้ายย้อมสีธรรมชาติ บ้านกุ่ม อำเภอลำดวนบุรีรัมย์ ที่ได้ให้ความร่วมมือในการวิจัยครั้งนี้

ประโยชน์และคุณค่าของงานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบบิดา มารดา และผู้เกี่ยวข้องทุกท่านที่ขอบพระคุณเลื่องลือ ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่าน

เอกสารอ้างอิง

ศศิธร วิศพันธุ์. (2561). การพัฒนารูปแบบกระเป๋าผ้าฝ้ายย้อมสีธรรมชาติ กลุ่มทอผ้าบ้านสะพานปลา ตำบล สะท้อน อำเภอนาหว้า จังหวัดสงขลา. มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา สถาบันวิจัยและพัฒนา.

ความสำคัญของผลิตภัณฑ์ผ้าทอมือ. (ออนไลน์) แหล่งที่มา : <https://sites.google.com/site/ohmnichapa186/khwam-sakhay-khxng-phlitphanth-pha-thx-mux>. 2547.

การออกแบบลายผ้า. (ออนไลน์) แหล่งที่มา : <http://www.thaitopwedding.com/Misc/Thai-silk-10.html>. 2549.

หลักการออกแบบผลิตภัณฑ์. (ออนไลน์) แหล่งที่มา : <https://sites.google.com/a/kjwit.ac.th/pontlapass/pathor/hlak-kar-xxkbaeb-phlitphanth>. 2549.

การออกแบบของที่ระลึก. (ออนไลน์) แหล่งที่มา : <https://souvenirbuu.wordpress.com/> 2547.

ไอเดียการสร้างสรรคผลิตภัณฑ์ 2020. (ออนไลน์) แหล่งที่มา : <https://brandinside.asia/trend-marketing/>. 2020.

รัตน์เรขา มีพร้อม.การบูรณาการลวดลายผ้าไหมแพรวาและเครื่องประดับ Art Deco เพื่อการออกแบบเครื่องประดับไทยร่วมสมัย.วารสารสถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2560.

จรัสพิมพ์ ว่างเย็น.การพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าทอภูมิปัญญาของชาวไทยทรงดำในภูมิภาคตะวันตกของประเทศไทย. Journal of the Association of Researchers, 2554.

ฐิติพันธ์ จันทร์หอม.การพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าทอภูมิปัญญาของชาวไทยทรงดำในภูมิภาคตะวันตกของประเทศไทย. Journal of the Association of Researchers, 2012.

ใจภักดิ์ บุรพเจตนา.การพัฒนาผลิตภัณฑ์สิ่งทอประเภทของที่ระลึกของชุมชนบ้านหาดเลี้ยว จังหวัดสุโขทัย.วารสารวิชาการศิลปะสถาปัตยกรรมศาสตร์มหาวิทยาลัยนเรศวร,2559.

ศศิธร วิศพันธุ์.การพัฒนารูปแบบกระเป๋าผ้าฝ้ายย้อมสีธรรมชาติ กลุ่มทอผ้าบ้านสะพานปลา ตำบลสะทอน อำเภอนาหวี จังหวัดสงขลา.2561.

สมประสงค์ สงฆ์ทอง.การพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นเมือง กลุ่มทอผ้าตำบลไผ่หูช้าง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม. แหล่งที่มา :http://arit.npru.ac.th/npdata/index.php?act=6a992d5529f459a44fee58c733255e86&lnotype=editor_left&slm_id=1799. 2553.

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.สถิติเศรษฐศาสตร์และธุรกิจ หน่วยที่ 1 - 8. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. 2542.